

Tisková zpráva

Evropské dialogy Václava Havla 2022: Pravda a demokracie

Praha, 22. dubna 2022

Alexandra Alvarová, novinářka a spisovatelka zabývající se metodami přesvědčování a hybridními válkami, Lydia Cacho Ribeiro, mezinárodně oceňovaná mexická novinářka, aktivistka za lidská práva a spisovatelka žijící v exilu ve Španělsku, či Peter Pomeranzev, britský spisovatel a akademik specializující se na výzkum dezinformací a fake news na Johns Hopkins University v USA, v diskusi s předními českými specialisty a intelektuály – to vše a mnohé další nabídne program nadcházející třídenní konference Knihovny Václava Havla [Pravda a demokracie](#). Konference se uskuteční v rámci cyklu [Evropské dialogy Václava Havla](#) ve dnech 10. a 12. května 2022 v Praze, Plzni a Brně.

Již deváté Evropské dialogy budou věnovány ústřednímu motivu Havlova myšlení, pravdě ve vztahu k demokracii. Václav Havel nechápal pravdu jako něco zjeveného či neměnného, ani jako pravdu ideologie nebo světového názoru, nýbrž jako nepřetržitě a smysluplné usilování o pravdivý, autentický život v souladu s lidmi a světem kolem nás. Ve svých eseích a proslovech poukazoval na nejrůznější překážky, které takovému životu brání, od ideologických doktrín přes překrucování propagandou, šíření falešných zpráv a deformaci přirozeného jazyka, až po osobní racionalizace života ve lži. V dnešním složitém a informacemi nejrůznější kvality přesyceném světě marketingových strategií, kulturních válek, dezinformačních webů a umělé inteligence a zejména uprostřed současné krize, v níž je brutální ruský útok na Ukrajinu zdůvodňován pomocí brutálního útoku na pravdu, je úsilí o zachování kontaktu s pravdou klíčové pro integritu demokratického rozhodování, důvěru občanů v demokratické instituce, obranu svobodného světa a hodnotové zakotvení nastupujících generací.

Mezi pozvanými řečníky letošních Evropských dialogů jsou přední domácí i evropské osobnosti politického, akademického a kulturního života. Diskuse se odehraje ve dvou ve třech městech ve třech programových blocích.

PROGRAM KONFERENCE

Informace a demokracie | Praha

Debata pod záštitou místopředsedkyně Evropské komise Věry Jourové

- Datum: úterý 10. května 2022, 18.00 – 20.00
- Místo: Modrá posluchárna, Univerzita Karlova, Celetná 20

Ještě nikdy v historii se tolik informací nešířilo v tak krátké době mezi tak velkým počtem lidí. Přesto se nám zdá, že dobrat se pravdy ještě nikdy nebylo tak obtížné. Spolu s faktickými informacemi se totiž šíří stejně velký počet nepřesností, falešných informací, mýtů a záměrných nepravd. Pro značnou část lidí je obtížné, ne-li nemožné, rozlišit v této změti to, co je pravdivé či pravdě podobné, od nepravdivého a falešného. Ale může stát zaujmout pozici strážce pravdy, aniž by nenapravitelně porušil občanská práva a svobody? Jakou roli zde má sehrávat Evropská unie? A v jakých případech tak může učinit? Nebo mají nést odpovědnost za pravdivost informací klasická a digitální média, která je šíří? Anebo je jedinou cestou pracná a zdoluhavá výchova v zanedbávaných oblastech vzdělávání, jako je logika, metodologie poznávání a filosofie vědy?

17.30 – 18.00 Registrace

18.00 – 18.20 Zahájení: Tomáš Karásek, děkan Fakulty sociálních věd UK, a Michael Žantovský, ředitel Knihovny Václava Havla

18.20 – 18.30 Úvodní slovo: Věra Jourová, místopředsedkyně EK pro hodnoty a Transparentnost

18.30 – 19.55 Debata

Hosté:

Lydia Cacho Ribeiro – mezinárodně oceňovaná mexická novinářka, aktivistka za lidská práva a spisovatelka žijící v exilu ve Španělsku, od roku 2021 jedna z předsedů fondu IJ4EU (Investigative Journalism for Europe)

Pavla Holcová – investigativní novinářka, zakladatelka investigace.cz a držitelka mnoha domácích i mezinárodních ocenění včetně Pulitzerovy ceny

Moderátorka: Alice Němcová Tejkalová, novinářka a pedagožka, FSV UK

19.55 – 20.00 Závěrečné slovo: Michael Žantovský, ředitel Knihovny Václava Havla

** Program se bude konat v angličtině a češtině se simultánním tlumočením z/do obou jazyků. Vstup volný do naplnění kapacity sálu*

Pravda už byla? | Plzeň

Debata pod záštitou ministra kultury České republiky Martina Baxy

- Datum: úterý 10. května 2022, 14.00 –16.00
- Místo: Aula Fakulty pedagogické ZČU, Veleslavínova 42, Plzeň

Čím dál trnitější cesta k pravdě vede mnoho lidí včetně řady myslitelů k závěru, že problémem není obtížnost hledání pravdy, ale pravda samotná. Můžeme se ale v post-faktickém světě bez pravdy obejít a jak by takový svět vypadal? A jak by vypadala demokracie, když by se důvěryhodnost politiků posuzovala podle jiných kritérií, než je schopnost objektivně posuzovat a pravdivě komunikovat problémy, před kterými stojí společnost? Bez souvztažnosti s realitami přirozeného světa kolem nás se pravda stává v lepším případě pravdou většiny a v horším případě pravdou silnějšího. Může se Evropa obejít bez pravdy?

13.30 – 14.00 Registrace

14.00 – 14.10 Zahájení: Pavel Mentlík, děkan Fakulty pedagogické ZČU

14.10 – 14.15 Zdravice: Martin Baxa, ministr kultury České republiky

14.15 – 14.25 Úvodní slovo: Michael Žantovský, ředitel Knihovny Václava Havla

14.25 – 15.55 Debata

Hosté:

Jan Paďourek – bezpečnostní expert se specializací na zpravodajské služby a bezpečnostní hrozby, pedagog působící na Policejní akademii ČR a CEVRO Institut

Alexandra Alvarová – novinářka a spisovatelka zabývající se metodami přesvědčování a hybridními válkami v současné době žijící v Kanadě

Moderátor: Petr Hlaváček, historik a filozof, FPE ZČU

15.55 – 16.00 Závěrečné slovo: Michael Žantovský, ředitel Knihovny Václava Havla

** Program se bude konat v češtině. Vstup volný do naplnění kapacity sálu.*

Pravda politiky a politika pravdy | Brno

Debata pod záštitou ministra pro evropské záležitosti České republiky Mikuláše Beka

- Datum: čtvrtek 12. května 2022, 18.00 – 20.00
- Místo: Univerzitní kino Scala, Moravské nám. 127, Brno

Pravda málokdy chybí mezi proklamovanými hodnotami politiků, ale v programových prohlášeních a jiných dokumentech politické praxe se příliš často neobjevuje. Nezřídka též padá za oběť volební taktice, snaze o popularitu či domácím i zahraničním diplomatickým ohledům. Jak velké ale může být napětí mezi politikou a realitou, než občané ztratí důvěru v politickou reprezentaci, či ještě hůře, v demokracii samotnou? V Evropské unii jde o problém o to složitější, že probíhá nejen na národní, ale i na unijní úrovni, kam ho domácí politici členských zemí v zájmu své popularity s oblibou přesouvají.

17.30 – 18.00 Registrace

18.00 – 18.05 Zahájení: Stanislav Balík, děkan Fakulty sociálních studií MUNI

18.05 – 18.10 Zdravice: Mikuláš Bek, ministr pro evropské záležitosti České republiky

18.10 – 18.20 Úvodní slovo: Michael Žantovský, ředitel Knihovny Václava Havla

18.20 – 19.55 Debata

Hosté:

Peter Pomeranzev – britský spisovatel a akademik zabývající se výzkumem dezinformací a fake news na Johns Hopkins University v USA

Karel Řehka – ředitel Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost, v letech 2010–2014 velitel 601. skupiny speciálních sil generála Moravce

Marek Orko Vácha – přednosta Ústavu etiky a humanitních studií, 3. lékařská fakulta Univerzity Karlovy

Moderátorka: Petra Mlejnková, politoložka a pedagožka, FSS MUNI

19.55 – 20.00 Závěrečné slovo: Michael Žantovský, ředitel Knihovny Václava Havla

** Program se bude konat v angličtině a češtině se simultánním tlumočením z/do obou jazyků.
Vstup volný.*

Knihovna Václava Havla

www.vaclavhavel.cz

Pavel Hájek

pavel.hajek@vaclavhavel.cz